

**Tavaszi szezonális élelmiszerlánc ellenőrzés
záró jelentés
2019. március 25. – április 22.**

Befejeződött a 2019. évi Tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) által koordinált ellenőrzéseket országsszerte a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak szakemberei és a Nébih hatósági ellenőrei végezték.

A hatóság az előző évekhez hasonlóan, a Húsvétot megelőzően, az alábbi célterületekre, illetve kiemelt termékekre helyezte a hangsúlyt.

Célterületek:

- Hús- és húskészítmény-előállítás és forgalmazás
- Tojásforgalmazás és tojáscsomagolás
- Édesipari termék-előállítás és forgalmazás
- Alkoholos ital és borászati termék-előállítás és forgalmazás
- Piaci, vásári élelmiszer-forgalmazás
- Zöldség-gyümölcsforgalmazás

Kiemelt termékek:

- Pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények (különösen a sonka)
- Tojás
- Édesipari termékek
- Különbféle borok és szeszes italok
- Szezonális zöldség és gyümölcs

Ellenőrzések és szankciók alakulása

Országosan összesen **3484 ellenőrzésre** került sor.

Ebből **517 ellenőrzés élelmiszer-előállító** helyen (105 vágóhíd/daraboló, 122 húskészítmény előállító, 27 tojás-csomagoló, 26 édesipar, 237 egyéb előállító), **2133 ellenőrzés az élelmiszer-forgalmazásban** (321 hiper/szupermarket, 1206 üzlet/szaküzlet, 283 vásár/piac, 134 nagyker/logisztikai központ, 189 egyéb kereskedő) és **834 esetben vendéglátóhelyen** történt.

A feltárt szabálytalanságok miatt **126 alkalommal figyelmeztetést, 127 esetben bírság** kiszabását alkalmazták szankcióként, amelynek **összege 8 857 952 Ft.** A tevékenység végzésének korlátozására 16 élelmiszervállalkozás esetében volt szükség.

A figyelmeztetések száma emelkedett a tavalyihoz képest, ami azt mutatja, hogy idén több kisebb súlyú szabálytalanságot tárt fel és szankcionált a hatóság.

év	ellenőrzések száma	figyelmeztetés	kiszabott bírság	
			esetszám	Ft
2018	4 207	88	154	13 571 687
2019	3 484	126	127	8 857 952

Az élelmiszer-ellenőrzések eredményei

A különböző létesítmények ellenőrzése során **higiéniai** hiányosságokat az összes ellenőrzés 3,1%-ában (2018-ban 3,0%), a **termékek minőségével és összetételével** kapcsolatos szabálytalanságot 3,6%-ában (2018-ban 2,9%), a **nyomon követhetőségre** vonatkozó hiányosságot 3,0%-ában (2018-ban 1,3%), valamint a dolgozók képzettségével illetve egészségügyi alkalmasságával kapcsolatos hiányosságot 1,3%-ában (2018-ban 1,2%) állapítottak meg.

A tavalyi adatokkal összehasonlítva, a teljes időszakra vonatkozóan több probléma volt a nyomon követhetőséggel, és az ellenőrzés alá vont termékek minőségével.

A nyomon követhetőség hiányát leginkább a piaci, vásári értékesítésnél tapasztalta a hatóság, ahol gyakrabban volt példa a nem engedélyezett tevékenység végzésére és az egészségügyi alkalmasság igazolásának hiányára is, mint az üzletek esetében. A piacokon 9 esetben szükség volt a tevékenység korlátozására.

hiányosság megállapítása	előfordulása % (összes ellenőrzés=100 %)	előfordulása 2018. hasonló időszakában %
higiéniai feltételek	3,1	3,0
termékek minősége, összetétele	3,6	2,9
nyomon követés	3,0	1,3
dolgozó egészségügyi alkalmassága, képzettsége	1,3	1,2

Az ellenőrzések alkalmával megvizsgált **18 261 hazai és külföldi élelmiszertételből** 306 tételt (az ellenőrzött tételek számának **1,7%-át**) **kellett kivonni a forgalomból, összesen 4,2 tonna** mennyiségben, melynek értéke több mint **2,2 millió forint**. **A forgalomból kivont tételek aránya megegyezett a tavalyival.**

2019. tavaszi szezonális ellenőrzés

élelmiszer	ellenőrzött tétel	összes forgalomból kivont tétel		
		száma	mennyisége kg	értéke Ft
hazai	14 434	244	2 903	1 461 583
külföldi	3 827	62	1 311	769 123
összes	18 261	306	4 214	2 230 706

Az élelmiszerek **forgalomból történő kivonásának okai:** a fogyaszthatósági illetve minőség-megőrzési idő lejártá (az összes vizsgálat alá vont tétel 0,7%-ában, 2018-ban 1,2%), az ismeretlen eredet (0,5%, 2018-ban 0,1%), valamint a jelölési hiba (0,2%, 2018-ban 0,2%) voltak. Ezen túl az ellenőrzött tételek 0,1%-át vonta ki a hatóság a forgalomból azok fogyasztásra való alkalmatlansága miatt, ami arányát tekintve megegyezik az előző évivel.

A tavalyihoz képest idén kevesebb lejárt terméket találtak az ellenőrök a vizsgálat alá vont élelmiszerek között, arányuk nem érte el a vizsgált tételek 1%-át.

forgalomból kivonás oka	előfordulása % (összes ellenőrzött tétel=100 %)	előfordulása 2018. hasonló időszakban %
fogyaszthatósági/minőség- megőrzési idő lejárt	0,7	1,2
jelölés hiánya	0,2	0,2
ismeretlen eredet	0,5	0,1
fogyasztásra alkalmatlan	0,1	0,1

A pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények (melybe beletartozik a sonka) esetében a forgalomból kivont tételek aránya az összes vizsgálat alá vont tétel 0,6%-a volt (tavaly 1,0%, 2017-ben 1,8%), amire leginkább a fogyaszthatósági, illetve minőség-megőrzési idő lejárt és az ismeretlen eredet miatt volt szükség. A számok javulást mutatnak.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal illetékességi területén egy vállalkozásnál, engedély nélküli előállítás miatt, 702 kg étkezési zsírt, zsírszalonnát és tepertőt vont ki a forgalomból, illetve hívott vissza a fogyasztóktól a hatóság. A forgalomból kivont termékeket ártalmatlanításra elszállítatják. Szankcióként az élelmiszer-ellenőrzési és élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabása folyamatban van.

A Fejér Megyei Kormányhivatal illetékességi területén – közérdekű bejelentés alapján végzett – ellenőrzés során a hatóság illegálisan és nem megfelelő feltételek mellett végzett sertéshúskészítmény előállítását és forgalmazását állapította meg. A tevékenység végzését a helyszínen felfüggesztették, valamint a fellelt termékeket a forgalomból kivonták. Az állattartással kapcsolatos regisztráció, az egyedi azonosító jelölések, a szállítási dokumentáció, a vizsgálati eredmények és az állomány-nyilvántartás hiánya miatt az állományra forgalmi korlátozást rendeltek el. Az ügyben eljárás indult.

A Székesfehérváron üzemelő termelői piacon végzett ellenőrzések alkalmával a szakemberek vizsgálták a kistermelők által forgalmazott termékeket, a forgalmazás körülményeit. Hiányosságot, nem megfelelést nem állapítottak meg.

A zöldség-gyümölcs ellenőrzések eredményei

(az itt említett adatok a fenti összefoglalásban szerepelnek)

A 2019. évi tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés keretén belül – a március 25-től április 22-ig tartó időszakban – a Nébih, valamint a megyei kormányhivatalok növény és talajvédelmi osztályainak zöldség-gyümölcs minőségellenőrei 560 belföldi forgalmazónál végeztek ellenőrzéseket, ahol összesen 1 648 tétel (798 hazai, és 850 külföldi /EU tagállami, illetve 3. országbeli/) vizsgálatára került sor.

Az ellenőrök 148 esetben tettek kifogást, ebből 101 esetben minőségi kifogás és jelölési hibák, 46 esetben nyomon követési hiányosságok, egy esetben pedig a nem megfelelő higiéniai körülmények miatt. Élelmiszer-ellenőrzési, illetve élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot összesen 80 alkalommal szabtak ki a szakemberek, együttesen 2 524 368 Ft értékben. Az ellenőrök 68 forgalmazóval szemben alkalmazták a figyelmeztetés szankciót. Összesen 41 tételt vontak ki a forgalomból 789 kg mennyiségben, jelöletlenség (11 tétel), illetve ismeretlen eredet (6 tétel), továbbá minőségi hiba (24 tétel) miatt.

A hazai **szamóca** szezonja a tavaszi ellenőrzési időszak legvégén kezdődött el, minőségi problémák nem merültek fel. A piacon lévő spanyol és görög termékek minősége megfelelt a vonatkozó forgalmazási minőségszabványnak. Bizonytalan eredetű vagy jelöletlen szamóccával ebben az ellenőrzési időszakban nem találkoztak az ellenőrök.